

Lehdistötiedote

Luxemburg, 15. tammikuuta 2020

EU:n ekosuunnittelu- ja energiamerkintätoimet parantavat energiatehokkuutta, toteavat tarkastajat

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudessa kertomuksessa todetaan, että EU:n ekosuunnittelu- ja energiamerkintätoimet ovat parantaneet energiatehokkuutta. Sääntelyprosessissa ilmeni silti yhä huomattavia viiveitä ja riskinä oli, että toimintapolitiikan vaikutukset arvioidaan liian suuriksi. Tarkastajien mukaan myös se, että valmistajat ja vähittäismyyjät eivät noudata lainsäädäntöä, on edelleen merkittävä ongelma.

EU pyrkii torjumaan ilmastonmuutosta ja on muun muassa sitoutunut parantamaan energiatehokkuuttaan 20 prosenttia vuoteen 2020 mennessä ja 32,5 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Euroopan komissio myötävaikuttaa näiden tavoitteiden saavuttamiseen toimenpiteillä, jotka keskittyvät ekologisempaan tuotesuunnitteluun (ekosuunnittelu) ja energiankulutusta sekä ympäristötehokkuutta koskevaan kuluttajavalistukseen (energiamerkinnot).

Tarkastajat saivat vahvistuksen sille, että komissio käytti järkeviä ja avoimia menetelmiä päättäessään, mihin tuotteisiin sääntely pitäisi kohdentaa. Tämän seurauksena EU:n toimintapolitiikassa on asetettu etusijalle yli 30 tuoteryhmää, joiden energiansäästämömahdollisuudet ovat suurimmat. Tarkastajat panivat samalla merkille, että sääntelyprosessiin liittyi vältettävissä olevia viivästyksiä, jotka heikensivät toimintapolitiikan vaikutusta. Niinpä ekosuunnittelua koskevat vaatimukset olivat todennäköisesti vanhentuneita eivätkä energiamerkinnot enää olleet relevantteja sen kannalta, että kuluttajat voisivat tehdä eron parhaiten ja huonoimmin suoriutuvien tuotteiden välillä. Komissio toteuttaa toimia, joiden avulla pyritään parantamaan energiamerkintöjä. Tarkastajat toteavat kuitenkin, että kiertotalous sisällytetään toimiin vain tapauskohtaisesti.

Komissio tiedottaa säännöllisesti ekosuunnittelu- ja energiamerkintäpolitiikkansa tuloksista. Jotkin käytetyt oletukset ovat kuitenkin todennäköisesti johtaneet siihen, että toimintapolitiikan vaikutuksia on yliarvioitu. Niiden yhteydessä ei oteta huomioon esimerkiksi säännösten noudattamatta jättämistä tai täytäntöönpanon viivästymisiä. Ekologista suunnittelua koskevassa vaikutustenarvioinnissa ei myöskään oteta huomioon eroa yhdenmukaistettujen standardien

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

avulla saadun teoreettisen kulutuksen ja todellisen energiankulutuksen välillä. Esimerkiksi jääkaappi-pakastimia testataan ilman ovien avaamista ja ilman että niissä olisi elintarvikkeita sisällä. Saavutettavat säästöt saatetaan näin ollen arvioida liian suuriksi, varoittavat tarkastajat.

EU:n jäsenvaltioiden markkinavalvontaviranomaisten tehtävänä on varmistaa, että asianomaisessa maassa myytävät tuotteet ovat energiamerkintä- ja ekosuunnittelulainsäädännön mukaisia. Komissiolla on kuitenkin keskeinen asema markkinavalvontaviranomaisten välisen yhteistyön helpottajana. Markkinavalvonnan tiedotus- ja viestintäjärjestelmän tarkoituksena on tukea tarkastustulosten jakamista, joskin tietyt toiminnalliset rajoitteet vähentävät järjestelmän vaikuttavuutta.

Komissio on myös rahoittanut viime vuosikymmenen aikana useita hankkeita, joiden avulla on pyritty tehostamaan ekologista suunnittelua ja energiamerkintöjä koskevaa valvontaa. Toiminnan tulokset ovat olleet myönteisiä, toteavat tarkastajat. On kuitenkin epävarmaa, ovatko toimet todellisuudessa muuttaneet tapaa, jolla jäsenvaltiot huolehtivat velvoitteistaan markkinavalvonnan alalla. Laboratoriossa testattujen tuotemallien määrä on käytännössä yhä suhteellisen vähäinen. Komissio arvioi hiljattain, että kaikkiaan 10–25 prosenttia myydyistä tuotteista ei ole EU:n lainsäädännön mukaisia. Tarkastajien päätelmien mukaan se, että valmistajat ja vähittäismyyjät eivät noudata vaatimuksia, on edelleen merkittävä ongelma.

Tarkastajat esittävät komissiolle useita suosituksia, joiden tarkoituksena on lisätä ekosuunnittelu- ja energiamerkintäpolitiikan vaikutusta vuoden 2020 jälkeisellä kaudella. Suositusten mukaan komission olisi

- vauhditettava sääntelyprosessia esimerkiksi hyväksymällä täytäntöönpanotoimenpiteet silloin kun ne ovat valmiita, eikä silloin, kun koko paketti on valmis
- kehitettävä toimintapolitiikan vaikutusten mittaamis- ja raportointitapaa parantamalla oletuksia ja käyttämällä menetelmää, joka mittaa loppukäyttäjien tosiasiallista energiankulutusta
- toteutettava toimia, joiden avulla pyritään edistämään tiedonvaihtoa markkinavalvontaviranomaisten välillä ja parantamaan toimintapolitiikan noudattamista. Tässä yhteydessä olisi parannettava jäsenvaltioiden kannalta relevantteja välineitä, jaettava parhaita käytäntöjä ja järjestettävä pyynnöstä koulutusta.

Toimittajille tiedoksi

Ekosuunnittelu ja energiamerkit ovat toisiaan täydentäviä.

- Ekologista suunnittelua koskeva EU:n lainsäädäntö toimii asettamalla tuotesuunnittelulle energiatehokkuutta ja muita osa-alueita koskevia vaatimuksia, joiden myötä tuotteiden ympäristötehokkuus paranee. Tuotteita, jotka eivät täytä näitä vaatimuksia, ei voida myydä EU:ssa, mikä poistaa heikoimmat tuotteet markkinoilta.
- EU:n energiamerkit osoittavat, miten laite sijoittuu asteikolle (A-G) energiankulutuksensa perusteella. Niissä arvioidaan kunkin tuotteen vuotuinen energiankulutus ja asetetaan samankaltaiset tuotteet järjestykseen niiden energiatehokkuusluokan mukaan. Näin kuluttajat voivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä.

Erityiskertomus nro 1/2020 ""Ekologista suunnittelua ja energiamerkintöjä koskeva EU:n toiminta: vaikutus merkittävää, mutta huomattavat viivästyksset ja sääntöjen noudattamatta jättäminen heikentävät sitä"" on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin esittää erityiskertomuksensa Euroopan parlamentille ja EU:n neuvostolle sekä muille kiinnostuneille tahoille, kuten kansallisille parlamenteille, elinkeinoelämän sidosryhmille ja kansalaisyhteiskunnan edustajille. Valtaosa tilintarkastustuomioistuimen kertomuksissa esitetystä suosituksesta pannaan täytäntöön.

Kertomusta koskevat tiedustelut

Vincent Bourgeois – sähköposti: vincent.bourgeois@eca.europa.eu
puhelin: (+352) 4398 47502 / matkapuhelin: (+352) 691 551 502